

Koncepčné dokumenty a pripravované legislatívne predpisy pre energetickú efektívnosť

**Ing. Ján Magyar
Odbor medzinárodných vzťahov v energetike
Sekcia energetiky
MH SR**

6. mája 2008, Seminár Stavebné fórum, Bratislava

Obsah

- q **Energetická efektívnosť na úrovni EÚ**
- q **Návrh zákona o ENEF**

Energetická efektívnosť na úrovni EÚ

- **Zelená kniha o energetickej efektívnosti (2005)**
- **Európsky akčný plán ENEF (2006)**
- **Ciele EÚ do roku 2020:**
  - Zníženie emisií CO₂ o 20 %
  - Zvýšenie energetickej efektívnosti o 20 %
  - 20 % podiel OZE na energetickom mixe
  - 10 % obsah biozložiek v motorových palivách

- Balíček KOM o energetike a klimatických zmenách

- **Ambiciózny cieľ:**
  - dosiahnuť zníženie spotreby energie v roku 2020 o 20 % oproti predpokladanému stavu nákladovo efektívnym spôsobom

Energetická efektívnosť na úrovni EÚ

▫ Hlavné opatrenia:

- výroba a distribúcia energie
- sektory spotreby:
  - budovy + domácnosti
  - doprava
  - priemysel
  - služby (tretí sektor)

▫ Dôsledné uplatnenie smerníc EÚ v praktickom živote:

- smernica 2002/91/ES o energetickej hospodárnosti budov
- smernica 2004/8/ES o kogenerácii
- smernica 2005/32/ES o ekodizajne výrobkov spotrebúvajúcich energiu
- smernica 2006/32/ES o účinnosti konečného využitia energie a energetických službách

Koncepčné a legislatívne predpisy pre ENEF (2005 - 2008)

- **Koncepcia energetickej efektívnosti SR (2007)**
- **Akčný plán energetickej efektívnosti na roky 2008-2010 (2007)**

- **Zákon č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov**
- **Zákon č. 17/2007 Z. z. o pravidelných kontrolách kotlov ...**
- **Zákon č. 665/2007 Z. z. o ekodizajne**

- **Návrh zákona o energetickej efektívnosti (2008)**
- **Návrh zákona o fonde energetickej efektívnosti (2008)**

- **implementácia Energy Star, zverejnenie BREF ENEF pre priemyselné BAT, replikácia projektov programu IEE**
- **vykonávacie opatrenia pre ekodizajn (19 skupín výrobkov)**

-
-

Návrh zákona o ENEF

□ **Dôvod na predloženie návrhu zákona:**

- potreba transpozície Smernice EP a R 2006/32/ES z 5. apríla 2006 o energetickej účinnosti konečného využitia energie a energetických službách, a ktorou sa zrušuje smernica Rady 93/76/EHS do právnych predpisov SR do 17.05.2008

- doplnenie zákona č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov

□ **Aktuálny stav:**

- text po MPK, zapracovávanie pripomienok, po RK

Návrh zákona o ENEF

☐ Účel zákona (Čl. I, § 1):

- vytvorenie rámca na stanovenie požiadaviek na energetickú efektívnosť pri používaní energie t. j. premene, prenose, preprave, distribúcii a spotrebe energie a povinností pri používaní energie

☐ Definície (Čl. I, § 2):

☐ použité sú zhodné alebo upravené definície smernice

- energia,
- energetická efektívnosť,
- energetická náročnosť,
- energetická účinnosť,
- energetické hospodárstvo,

...

- spotrebiteľ energie,
- obchodná energetická spoločnosť

...

Koncepcia ENEF a akčné plány ENEF (Čl. I, § 3):

- pre MH SR:

povinnosť vypracovávať a vyhodnocovať strategické a akčné dokumenty zamerané na ENEF a navrhovať zmeny a doplnenie

- Koncepcie ENEF, hodnotenie cieľov každých 5 rokov (31.12.2012)

- Akčné plány ENEF na konkrétne trojročné obdobia

(cieľ úspor energie v SR, analýza a hodnotenie existujúcich opatrení a návrh nových opatrení na dosiahnutie cieľa úspor energie - do 30.04.2011), hodnotenie akčného plánu raz ročne

- pre samosprávne kraje:

povinnosť spolupráce pri vypracovávaní a vyhodnocovaní akčného plánu ENEF na konkrétne obdobie

Zdroje energie (Čl. I, § 4):

- q vymedzuje skutočnosti, na základe ktorých výrobca elektriny a výrobca tepla môže stavať, rekonštruovať a prevádzkovať zariadenia na výrobu elektriny, zariadenia na výrobu tepla a zariadenia na kombinovanú výrobu elektriny a tepla:
  - q - budovanie nových zariadení na výrobu elektriny a/alebo tepla resp. rekonštrukcia existujúcich zariadení
    - **povinnosť zabezpečiť inštalovanie zariadení spĺňajúcich minimálnu energetickú účinnosť premeny energie podľa osobitného predpisu**
  - q - budovanie nových zariadení na výrobu elektriny resp. rekonštrukcia existujúcich zariadení prostredníctvom
    - a) spaľovacích motorov s výkonom zdroja 1 MW_e a viac,
    - b) spaľovacích turbín s výkonom zdroja 2 MW_e a viac
    - c) na základe iných tepelných procesov s celkovým výkonom zdroja 10 MW_e a viac
    - **povinnosť preukázať energetickým auditom možnosť dodávky využiteľného tepla**
  - q - **povinnosť prevádzkovať zariadenia na výrobu elektriny alebo tepla s minimálnou energetickou účinnosťou premeny energie podľa osobitného predpisu**

Hodnotenie prenosu, prepravy, distribúcie a rozvodu (Čl. I, § 5):

- **povinnosť pravidelne hodnotiť zariadenia na prenos, prepravu, distribúciu a rozvod energie a vybraných médií (elektrina, plyn, pohonné látky a ropa, teplo, prevádzka vodovodov a kanalizácie)**
- - ide o hodnotenie prevádzky zariadení za účelom zisťovania strát resp. energetickej náročnosti dopravy energie a médií

Dôležité je ustanovenie o zverejňovaní výsledkov hodnotenia za účelom informovania širokej verejnosti a z dôvodu monitorovania zaslanie výsledkov prevádzkovateľovi monitorovacieho systému ENEF

- postupy hodnotenia a rozsah hodnotenia ustanoví osobitný predpis

Spotreba energie (Čl. I, § 6):

- q **ustanovuje povinnosti pre spotrebiteľa energie dodržiavať hospodárnosť prevádzky zariadení využívajúcich energiu, t. j. také ich prevádzkovanie, ktoré spĺňa ukazovatele energetickej efektívnosti prevádzky, ak tak ustanoví osobitný predpis.**

Vlastník veľkej budovy s ústredným teplovodným vykurovaním je povinný (do 5 rokov od nadobudnutia účinnosti zákona):

- zabezpečiť a udržiavať hydraulicky vyregulovanú vykurovaciu sústavu v budove,
- zabezpečiť a udržiavať hydraulicky vyregulované rozvody teplej vody v budove ak je tam centrálna dodávaná teplá voda,
- vybaviť sústavu tepelných zariadení slúžiacich na vykurovanie automatickou reguláciou parametrov teploty nosnej látky na každom tepelnom spotrebiči,
- vybaviť rozvody tepla a teplej vody tepelnou izoláciou podľa osobitného predpisu.

Vlastník veľkej budovy je povinný na požiadanie poskytnúť prevádzkovateľovi monitorovacieho systému ENEF súbor údajov o celkovej spotrebe energie za predchádzajúci kalendárny rok

Energetický audit (Čl. I, § 7):

- **ustanovuje povinnosť vykonávať energetický audit**

Energetický audit = systematický postup na získanie dostatočných informácií o súčasnom stave energetického hospodárstva (súbor technických zariadení a budov) na identifikáciu a návrh nákladovo efektívnych možností úspor energie;

výstupom z energetického auditu je písomná správa

EA zabezpečí spotrebiteľ energie v priemysle a pôdohospodárstve v lehotách podľa prílohy č. 1 alebo najneskôr do 5 rokov od uvedenia zariadenia do prevádzky

- Spotrebiteľia energie v priemysle a pôdohospodárstve sú povinní EA aktualizovať každých päť rokov.

- **Energetický audítor** bude povinný do 31. marca **zaslať súbor údajov** z ním vykonaných energetických auditov za predchádzajúci kalendárny rok organizácii určenej ministerstvom

Postup pri výkone EA, obsah a rozsah písomnej správy a súbor údajov na monitorovanie ENEF ustanoví osobitný predpis

Energetický audítor (Čl. I, § 8):

- stanovuje požiadavky na výkon činnosti energetického audítora

Energetický audítor = fyzická osoba zapísaná v zozname energetických audítorov, ktorý bude viesť MH SR. Predpoklady:

- bezúhonnosť a spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu,
- odborné vzdelanie a prax,
- úspešné absolvovanie skúšky odbornej spôsobilosti.

- VŠ technického zamerania alebo ekonomického zamerania alebo prírodovedného smeru so zameraním na matematiku, fyziku alebo chémiu a potvrdením o vykonaní odbornej praxe v oblasti energetického poradenstva alebo technicko-ekonomických analýz pri používaní energie pri VŠ 1. stupňa / 4 roky, VŠ 2. stupňa / 3 roky

Energetický audit môže vykonať aj osoba iného členského štátu Európskej únie, ak je držiteľom oprávnenia na výkon činnosti energetického audítora podľa právnych predpisov iného členského štátu Európskej únie

Energetické služby (Čl. I, § 9):

- definuje činnosti, ktoré sa označujú ako energetické služby, stanovuje, kto môže poskytovať energetické služby

Energetická služba = súbor činností na dosiahnutie energetickej efektívnosti, realizovaný na základe zmluvného vzťahu s cieľom dosiahnutia hmotného prospechu alebo inej výhody pre zmluvné strany:

- a) spracovanie energetických analýz a energetických auditov,
- b) návrh projektu zameraného na energetickú efektívnosť a jeho realizácia,
- c) prevádzka a údržba energetických zariadení,
- d) monitorovanie a hodnotenie spotreby energie,
- e) zabezpečenie palív a energie za účelom poskytovania výkonov najmä v oblasti kvality vnútornej klímy v budovách, osvetlenia a prevádzky zariadení, ktoré spotrebúvajú energiu,
- f) dodávka energetických zariadení.

- Energetické služby nie sú regulovanou činnosťou podľa osobitného predpisu

MH SR určí organizáciu, ktorá zverejní návrhy zmlúv na poskytovanie energetických služieb (§ 10 ods. 5)

Monitorovanie ENEF, poskytovanie a spracovanie údajov (Čl. I, § 10):

q **ustanovuje povinnosti pre ústredné orgány štátnej správy a obchodné energetické spoločnosti v súvislosti s monitorovaním energetickej efektívnosti, poskytovaním a spracovaním vybraných štruktúrovaných údajov**

q **MH SR určí organizáciu vo svojej pôsobnosti, ktorá**

- a) zverejňuje na svojej internetovej adrese výsledky hodnotenia prevádzkovateľov podľa § 5 odsekov 1 až 5,
- b) vyhodnocuje súbory údajov zaslané energetickými audítormi podľa § 7 ods. 6,
- c) vykonáva aktualizčné odborné školenie podľa § 8 ods. 3,
- d) vykonáva skúšky odbornej spôsobilosti a vydáva osvedčenie o odbornej spôsobilosti podľa § 8 ods. 7,
- e) sleduje, vyhodnocuje a zverejňuje údaje o konečnej energetickej spotrebe v jednotlivých sektoroch,
- f) zabezpečuje prevádzku monitorovacieho systému ENEF,
- g) zverejňuje návrh zmlúv o poskytnutí energetickej služby,
- h) zabezpečuje výmenu informácií vo verejnej správe o najlepších postupoch v oblasti ENEF,
- i) spolupracuje s Európskou komisiou pri výmene informácií o najlepších postupoch v oblasti ENEF.

q **Slovenská inovačná a energetická agentúra**

Monitorovanie ENEF, poskytovanie a spracovanie údajov (Čl. I, § 10):

- ☐ **Orgány verejnej správy a územnej samosprávy** v rámci svojej pôsobnosti sledujú, vyhodnocujú a do 31. marca poskytnú údaje o svojej celkovej spotrebe energie a o celkovej spotrebe energie organizácií v ich pôsobnosti za predchádzajúci kalendárny rok prevádzkovateľovi monitorovacieho systému ENEF
- ☐ **Obchodné energetické spoločnosti s výnimkou malých obchodných energetických spoločností** (t. j. takých, ktoré predávajú menej ako ekvivalent 30 GWh energie za rok alebo zamestnávajú menej ako 5 osôb alebo ktorých ročný obrat alebo ročná súvaha neprekračuje 1 milión EUR) zašlú do 31. marca prevádzkovateľovi monitorovacieho systému ENEF súbor údajov o svojich odberateľoch alebo spotrebiteľoch energie a ich celkovej spotrebe energie za predchádzajúci kalendárny rok.

Podrobnosti o súbore údajov o odberateľoch alebo spotrebiteľoch energie ustanoví osobitný predpis

Návrh zákona o ENEF (Čl. I, § 11 - 17)

☐ **Ochrana zvláštnych záujmov (Čl. I, § 11):**

- vymedzuje ochranu zvláštnych záujmov pre MO SR, MV SR, Zbor justičnej a väzenskej stráže, Slovenskú informačnú službu a Železničnú políciu z hľadiska sledovania, vyhodnocovania a zasielania údajov o celkovej energetickej spotrebe

☐ **Dozor (Čl. I, § 12):**

- dozor nad dodržiavaním zákona bude vykonávať Štátna energetická inšpekcia zriadená zákonom č. 656/2004 Z. z. o energetike

Návrh zákona o ENEF (Čl. I, § 11 - 17)

☐ **Správne delikty a pokuty (Čl. I, § 13 a § 14):**

- určuje prehľad činností, ktoré sú správnym deliktom podľa tohto zákona, pokuty budú v pásme od 5 000 do 1 000 000 Sk, pričom pri určovaní výšky pokút sa bude prihliadať na závažnosť konania, na spôsob spáchania, trvanie, následky a na opakovanie. Výnos pokút bude príjmom štátneho rozpočtu.

☐ **vzťah ku všeobecnému predpisu o správnom konaní,**

☐ **spoločné a prechodné ustanovenia,**

☐ **vzťah k právnym aktom ES a EÚ**

Návrh zákona o ENEF (Čl. II)

¶ **Doplnenie zákona č. 555/2005 Z. z. o energetickej hospodárnosti budov (MVRR SR)**

- **evidencia energetických certifikátov,**
- **vyhodnocovanie energetických certifikátov,**
- **poskytovanie údajov prevádzkovateľovi monitorovacieho systému ENEF**

Návrh zákona o ENEF (Čl. III)

¶ Účinnosť (Čl. III):

- navrhovaná účinnosť je od 1. januára 2009 s výnimkou § 4 a § 10 ods. 2, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. januára 2013 vzhľadom na potrebný časový priestor na

- prípravu realizácie výstavby a prevádzky energetických zariadení (zdroje energie) resp.

- na vytvorenie systému vyhodnocovania celkovej spotreby energie na úrovni orgánov územnej samosprávy a organizácií v ich pôsobnosti.

Ďakujem za pozornosť

Ing. Ján Magyar

Odbor medzinárodných vzťahov v energetike

Sekcia energetiky

MH SR, Mierová 19

827 15 Bratislava

tel.: +421/2/4854 7962

fax: +421/2/4333 9287

email: magyar@economy.gov.sk